Raadsnummer: 199-63

Bijlage 3 - Behoeftepeiling

In Waterland hebben we in vier kernen een bibliotheekvestiging; in Monnickendam, op Marken, in Broek in Waterland en in Ilpendam. Niet iedere kern is hetzelfde. Daarmee verschilt ook de functie en focus van de bibliotheekvestigingen per kern. Om een goed beeld te krijgen van de ervaringen per vestiging zijn er in iedere vestiging gesprekken geweest met vrijwilligers en medewerkers van de bibliotheek. Ook is er in iedere vestiging een enquête neergelegd waarop bezoekers van de bibliotheek werd gevraagd om hun ervaring en ideeën. De enquête is ingevuld door 82 bezoekers. Dat is geen volledige vertegenwoordiging van de inwoners van Waterland, maar geeft wel een indicatie van wat er speelt. De bevindingen van de gesprekken en enquêtes worden in deze bijlage uiteengezet.

Samenvatting

In hoofdlijnen zijn de belangrijkste uitkomsten van de behoeftepeiling als volgt:

- Er is behoefte aan een uitgebreidere en vernieuwende collectie. Wachttijden voor het reserveren van met name nieuwe boeken zijn nu lang. Vooral voor kinderen en ouderen werkt het reserveren van boeken niet altijd goed, zij hebben baat bij meer fysiek aanbod, dus boeken in de kasten.
- Het transport van gereserveerde boeken moet vaker. Dit is nu één keer in de twee weken, waardoor wachttijden lang zijn.
- Er is behoefte aan meer openingstijden gefaciliteerd door bibliotheekmedewerkers. Bij technische vragen is de ondersteuning van bibliotheekmedewerkers essentieel. Denk hierbij aan problemen met lidmaatschappen, pasjes, of reserveringen. Deze problemen kunnen vrijwilligers niet oplossen omdat zij niet in het digitale systeem werken. Daarnaast kunnen medewerkers ook vragen beantwoorden over de collectie, educatie, en vragen met betrekking tot taal- en digitale vaardigheden.
- Vooral voor kinderen, (groot)ouders met jonge kinderen, en ouderen, zijn de bibliotheekvestigingen in de kleine kernen van toegevoegde waarde. Dit vergroot de toegankelijkheid. Ook wordt in de gesprekken aangegeven dat inwoners van kleine kernen het fijn vinden dat er nog een lokale bibliotheekvestiging is, omdat veel voorzieningen steeds meer verdwijnen uit de kleine kernen.
- Er is behoefte aan meer aandacht voor scholen en educatie. In de gesprekken komt naar voren dat de bibliotheek een belangrijke ondersteunende rol kan spelen in de leesvaardigheid van kinderen.
- De activiteiten die plaatsvinden in de bibliotheekvestiging in Monnickendam worden goed, en steeds beter, bezocht.

Huidige situatie

In onderstaande tabel staan de huidige openingstijden van de vestigingen in Waterland weergegeven. Deze informatie is nodig om de uitkomsten van de gesprekken en enquête in context te plaatsen.
In Ilpendam kunnen bezoekers zelfstandig met een pasje naar binnen. Om de week is er op donderdagmiddag een bibliotheekmedewerker aanwezig. In de andere vestigingen wordt een deel van de openingstijden gefaciliteerd door vrijwilligers. In Monnickendam is twee middagen per week een bibliotheekmedewerker aanwezig. In Marken en Broek in Waterland is dat om de week een middag.

	Monnickendam	**Marken**	**Ilpendam**	**Broek in Waterland**
Maandag	12:00 – 17:00 uur	14:00 - 17:00 uur (oneven weken)	8.30-19.30 uur (Selfservice)	Gesloten
Dinsdag	10:00 – 17:00 uur	Gesloten	8.30-19.30 uur (Selfservice)	14.00 - 17.00 uur
Woensdag	10:00 – 17:00 uur	15:30 - 17:00 uur	8.30-19.30 uur (Selfservice)	14.00 – 17.00 uur
Donderdag	Gesloten	Gesloten	08:30 - 19:30 uur (Selfservice)	14.00 – 17.00 uur
Vrijdag	10:00 – 17:00 uur	19:00 - 20:00 uur	8.30-19.30 uur (Selfservice)	Gesloten
Zaterdag	12:00 – 16:00 uur	Gesloten	8.30-19.30 uur (Selfservice)	Gesloten

Huidige openingstijden per vestiging

Bevindingen

In onderstaand stuk worden de bevindingen van zowel de gesprekken als de enquêtes weergegeven. De bevindingen zijn onderverdeeld in de onderwerpen die zijn besproken dan wel uitgevraagd.

Openingstijden

Gesprekken

In alle vestigingen geven vrijwilligers aan dat het huidige aantal openingstijden voldoende is om in de vraag van inwoners te voorzien. Er wordt wel aangegeven dat er hier en daar gekeken kan worden naar de aansluiting van openingstijden op schooltijden en de markt. Uit de gesprekken blijkt ook dat er in alle vestigingen behoefte is aan meer inzet van een bibliotheekmedewerker.
Bibliotheekmedewerkers kunnen bezoekers met technische vragen helpen, zoals vragen over bibliotheekpassen of abonnementen. Daarnaast kunnen medewerkers ook adviseren op het gebied van collectie en programmering, en kunnen zij vrijwilligers ondersteunen bij vragen. Bibliotheekmedewerkers zijn ook nodig voor het transport van boeken tussen vestigingen. Dit transport is nu één keer in de twee weken, waardoor bezoekers langer moeten wachten op een reservering. In de kleine vestigingen geven vrijwilligers aan dat het wenselijk is om wekelijks één middag in de week een medewerker in te zetten, i.p.v. om de week. In Monnickendam volgt uit de gesprekken dat dit idealiter vijf middagen per week zijn.

Enquête

Uit de enquête van bibliotheekbezoekers blijkt dat de meerderheid van de respondenten uit Marken niet tevreden is met de huidige openingstijden, en ruimere openingstijden zou willen. In Broek in Waterland geeft iets minder dan de helft van de respondenten aan niet tevreden te zijn met de huidige openingstijden. Respondenten van de vestigingen in Monnickendam en Ilpendam zijn tevreden over de huidige openingstijden.

Collectie

Gesprekken

In alle vestigingen wordt genoemd dat een grotere collectie wenselijk is. Bezoekers geven aan dat het aanbod beperkt en niet vernieuwend genoeg is. Boeken kunnen nu wel gereserveerd worden uit andere vestigingen, maar vooral bij nieuwe boeken is de wachttijd dan lang. Er is dus behoefte aan een brede collectie van nieuwe boeken voor volwassenen. Verder wordt er in de vestigingen op Marken en in Ilpendam aangegeven dat een vernieuwend aanbod voor jeugd ook wenselijk is. Met name in Monnickendam is er ook behoefte aan een breder aanbod van tijdschriften en kranten. Hier werd voorheen veel gebruik van gemaakt.

Enquête

Ook uit de enquête blijkt dat bezoekers met name behoefte hebben aan een meer vernieuwende collectie. In de vestigingen op Marken, in Ilpendam en in Monnickendam is meer dan de helft van de respondenten niet tevreden over de vernieuwing van de collectie. Over de omvang en verscheidenheid van de collectie zijn ongeveer de helft van de correspondenten tevreden. Ook daar is dus nog ruimte voor verbetering.

Functie

Gesprekken

De functie van de kleinere bibliotheekvestigingen is anders dan die van de vestiging in Monnickendam. De belangrijkste functie van de vestigingen in Broek in Waterland en Ilpendam is vooral het uitlenen van boeken. Bij deze vestigingen maakt het mensen niet zoveel uit dat ze een boek vooraf moeten reserveren. Kinderen en ouders/grootouders lopen nog wel spontaan in- en uit, dus voor deze doelgroep is een fysiek aanbod wel wenselijk. In Marken is de belangrijkste functie ook het lenen van boeken, maar daar zijn ze minder enthousiast over het reserveren van boeken. Daar hebben ze liever een fysiek aanbod van nieuwe boeken. Hier speelt het sociale contact ook een grotere rol. In de kleine kernen is de bibliotheek geen plek waar mensen komen met ondersteuningsbehoefte.
In Monnickendam heeft de bibliotheek naast het uitlenen van boeken ook een brede maatschappelijke functie. Er wordt veel gebruik gemaakt van de activiteiten en de bibliotheek dient ook als plek om de krant te lezen en

een kort praatje te maken. Ook komen er meer mensen met ondersteuningsvragen en wordt er veel gebruik gemaakt van het NL-plein (taalactiviteiten).

Enquête
Uit de enquête blijkt dat bezoekers van de bibliotheek erg tevreden zijn over de locatie van de bibliotheekvestigingen.

Programmering

Gesprekken
Programmering vindt nu vooral in Monnickendam plaats. Hier wordt goed gebruik van gemaakt. Wel wordt er genoemd dat er misschien nog meer programmering gericht op adolescenten kan zijn, of bijvoorbeeld studieplekken om adolescenten te bereiken.
In de andere kernen is minder behoefte aan programmering. Er wordt wel opgemerkt dat activiteiten in samenwerking met scholen of dorpshuizen een goed idee zouden zijn.

Enquête
Uit de enquête blijkt dat het grootste deel van de respondenten van de vestiging in Monnickendam tevreden is met het huidige activiteiten aanbod.